

Motie

Reg. Nr. M **X.X**

Agendapunt: 3e Kadernota 2026 Blok 5 Samenleven

Onderwerp: Onderzoek naar gratis bibliotheek lidmaatschap jongeren tot 27 jaar

De Raad van Stichtse Vecht, in vergadering bijeen op 8 juli 2025,

Constaterende dat:

- De bibliotheek een belangrijke rol speelt in de bevordering van geletterdheid, kennisdeling en sociale cohesie;
- Uit onderzoek blijkt dat in meer dan een derde van de gemeenten in Nederland inmiddels een vorm van gratis bibliotheeklidmaatschap voor volwassenen tussen 18 en 27 jaar bestaat;
- Veel jongeren zeggen hun lidmaatschap op zodra zij 18 worden, vaak vanwege het moeten betalen van contributie en beperkte financiële middelen;
- Bibliotheken merken dat jongeren op latere leeftijd (tussen 25 en 27 jaar) opnieuw interesse tonen in de bibliotheek, maar dan vaak alsnog worden tegengehouden door financiële drempels;

Overwegende dat:

- Toegang tot boeken, informatie en educatieve activiteiten van grote waarde is zeker in een levensfase waarin ontwikkeling en participatie centraal staan;
- Gratis lidmaatschap kunnen bijdragen aan persoonlijke ontwikkeling, maatschappelijke betrokkenheid en het tegengaan van kansongelijkheid;
- Uit onderzoek blijkt dat er op de lange termijn een stijging is van het aantal bibliotheeklidmaatschappen tot 30 jaar;
- Jongeren niet alleen gebruik maken van de uitleenfuncties, maar ook van cursussen, taalcafés en andere bibliotheekactiviteiten;
- Sinds oktober 2024 is in het landelijke bibliotheekconvenant opgenomen dat gemeenten gestimuleerd worden om te experimenteren met vormen van gratis lidmaatschap;
- Er binnen afzienbare tijd een nieuw bibliotheekbeleid en/of convenant wordt opgesteld, waardoor tijdige input van belang is om gratis lidmaatschap voor jongeren daarin mee te nemen;
- De bibliotheekvoorziening in Stichtse Vecht sinds 2025 onderdeel is van Bibliotheek Utrechtse Venen, die haar diensten regionaal aanbiedt aan vijf gemeenten;
- Beleidskeuzes zoals het al dan niet invoeren van gratis lidmaatschap daarom in overleg met de vier andere betrokken gemeenten en de bibliotheekorganisatie moeten worden afgestemd;

Draagt het college op:

1. Het voortouw te nemen in een regionale verkenning, samen met Bibliotheek Utrechtse Venen en de andere gemeenten, naar de mogelijkheden om te komen tot gratis bibliotheeklidmaatschap voor jongeren tot 27 jaar;
2. Daarbij expliciet de financiële en organisatorische consequenties in beeld te brengen;

3. De raad hierover uiterlijk binnen zes maanden te informeren, en eerder indien het opstellen van het bibliotheekbeleid of convenant dat vereist;

En gaat over tot de orde van de dag.

Ike Roetman, ChristenUnie-SGP

<https://www.markdeckers.net/2025/03/steeds-meer-bibliotheken-kennen-een.html>

<https://www.ontdekdebieb.nl/nieuws/steeds-meer-bibliotheken-met-gratis-18-abonnement.html>

<https://nos.nl/artikel/2558222-bibliotheken-vaker-gratis-lidmaatschap-voor-18-plussers>